

is speelsch als de plekken licht onder olijfboomen of de weerspiegeling op de golfjes van de Middellandsche Zee. Tegelijk van de verrassende logica en het evenwicht van het zuivere gevoel. De witte muur lokt den schilder, die ondanks oude kultuur nog genoeg van den natuurmensch in zich heeft, om wat kleurvlekken erop te brengen, zooals men ook de stilte verbreekt door zingen. Ook een menschelijke behoefte is het de muren met wat teekeningen te vullen, iets wat een kind al de vingers doet jeuken. Het een en het andere tezamen, en gij hebt een van de talrijke vormen van moderne Italiaansche muurversiering in dit paviljoen. Hier is het een kleurenspeel, dat door geen realisme gebonden is; dat hoogstens een vage associatie geeft met een van de harmonie dier veelkleurigheid onafhankelijke lineaire voorstelling. (Ik herinner mij een draperie, een kapiteel, wat vruchten, een engeltje). Met deze formule hebben de zinnen hun vreugde en het intellect wordt voldoende bezig gehouden. Een drang om te versieren, die althans in schijn geen problemen kent. Er zijn meer zulke schilderingen in onbevengden trant, welke ook de bekoring van het oude Pompeji was; vol tintelenden humor als marionetten. De dwaze kok met een reuzentaart op het hoofd boven den ingang van het restaurant; de teergekleurde vluchtige scènes van het stads- en buitenleven — niet meer dan een kwinkslag — bij de zijden weefsels en de parfumerieën, juist in den aard dier frivoliteiten. De kleuren in het restaurant geven eetlust; en de bar is zelf al een apéritif.

Suggestief en zonder zwaarwichtigheid is de galerij van het toerisme. Een blauwe hemel boven een witten zuilengang; daartusschen paneelen uitgevoerd in een geknutsel van allerlei soort — gezaagd, gepleisterd, geplakt en geschilderd — deels vlak en deels in relief. Met niet te veel document roepen zij elk deel van Italië voor den geest en zijn smaakvol.

Dit alles is het luchtige werk. Wanneer de plaats en het onderwerp het vragen is in dit gebouw de decoratie ook ernstig en zelfs streng. Niets is er receptmatig in; geen dwang van snobisme. Het verleden wordt niet miskend en het nieuwste wordt aanvaard. De historische voorstellingen in het atrium — uitgevoerd in ei- en wasverf — zijn in den sfeer van Massaccio's tijd; de sobere contouren in den effen grijzen mozaiek-muur, die een achtergrond is voor de bronzen vrouwenfiguur omstuwde door vliegende vogels (het expressieve monument voor den grooten oceaانvlucht) zijn van klassieke strakheid, zooals dat ook op een buitenmuur past.

De indrukwekkende eerezaal laat een rijkdom aan kunstnijverheids-procédés zien, en daarbij zijn geheel nieuwe vindingen. Twee der wanden zijn niet tot den grond toe doorgetrokken; zij geven daarmee een doorkijk in lagere galerijen; door deze geheimzinnigheid toont de hoofdruimte nog wijder en hooger. De eene galerij is bedekt met ruig gebakken relief-tegels: bonte, fel of teer gekleurde allegorische figuren op dofzwarten grond. Hier is meer dan de fascineerende decoratieve werking. Er is het aanvoelen van het